

ŽIL MARO

Plavo

je najtoplija
boja



◀ STARI KONTINENT ▶

Predgovor

Klemantin i Ema izašle su iz ormara pre ravno trinaest godina, kad se njihova priča prvi put pojavila u frankofonskim knjižarama i bibliotekama. Ni izdavač ni ja nismo očekivali da će izazvati takvu reakciju publike: prvi tiraž rasprodat je za tri nedelje.

Danas je njihova priča ispričana na nekoliko desetina jezika, a o njoj je čak snimljen i film.

Ne umem da objasnim toliki uspeh, ali oduvek verujem da je faktor sreće odigrao značajnu ulogu. Ima toliko knjiga, jednako iskrenih i upečatljivih, koje izlaze svake nedelje, pa ne dožive istu sudbinu. Dakle, zašto Klemantin i Ema? Na koji su način te dve žene promenile život drugim ljudima?

Često mi je bilo postavljano pitanje da li je ova knjiga i dalje aktuelna; zar nije vetar tolerancije oduvao homofobiju koju ona razotkriva? Kad čujem to pitanje, ne mogu da se ne prisetim svega što se desilo u poslednjih deset godina, da ne pomislim na prava osoba LGBTQI+ orijentacije i na debate o pitanju roda i o heteronormativnosti. Razmišljam i o svim pismima punim zahvalnosti, ali i ličnih ispovesti, koja su mi stizala iz celog sveta. O pretnjama smrću, meni upućenim, upravo zbog ovog rada, kao i zbog toga što sam otvoreno kvir. O pritiscima vlasti i medija kojima su bili izloženi moja iranska prevoditeljka i njeni saradnici, zato što su preveli moju knjigu na persijski. O tome kako je u petnaestak zemalja omogućen brak između homoseksualnih osoba, dok je u brojnim drugim moguće registrovati građansku zajednicu. O ideološkim i homofobnim protestima kojih je bilo svugde. U Francuskoj, u trenutku kad se glasalo o istopolnim brakovima, zabeležen je porast broja mladih homoseksualnih osoba koje je porodica izbacila iz kuće, dok se broj prijava za homofobiju utrostručio. Od 2012. transseksualnost najzad je izbrisana iz Dijagnostičkog i statističkog priručnika za mentalne poremećaje. Iste godine, jedan izveštaj, objavljen u SAD, pokazao je da je 45% zločina iz mržnje počinjeno nad transženama i da ljudi crne boje kože čine čak 87% od ukupnog broja žrtava zločina

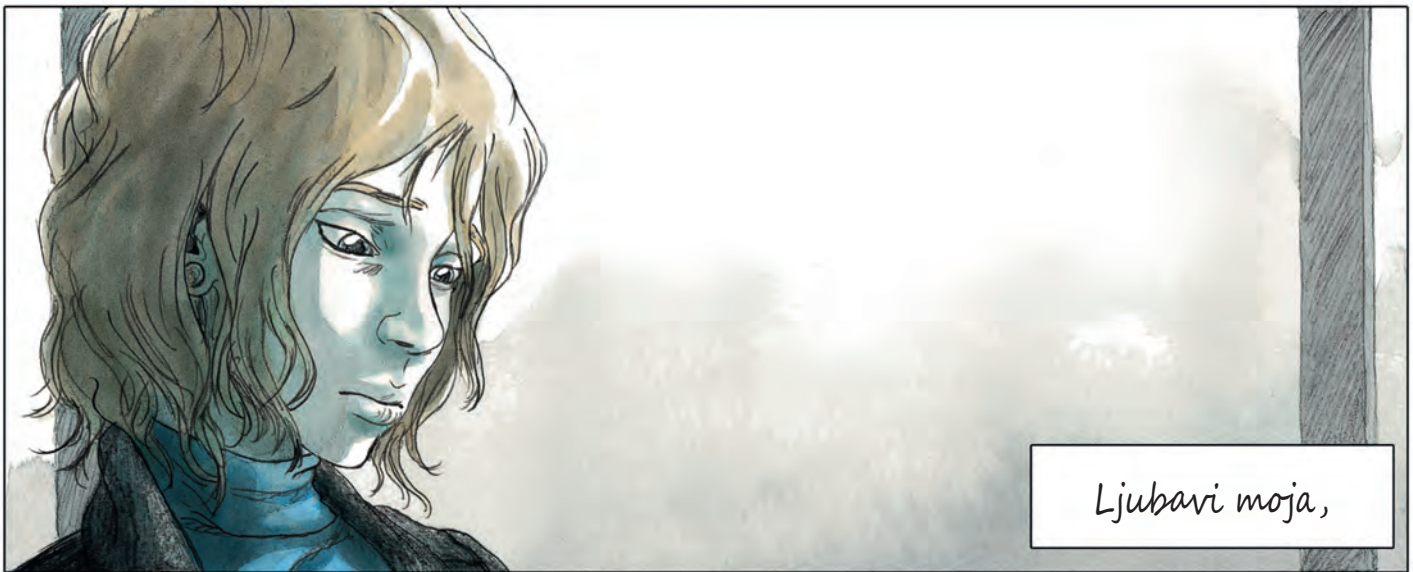
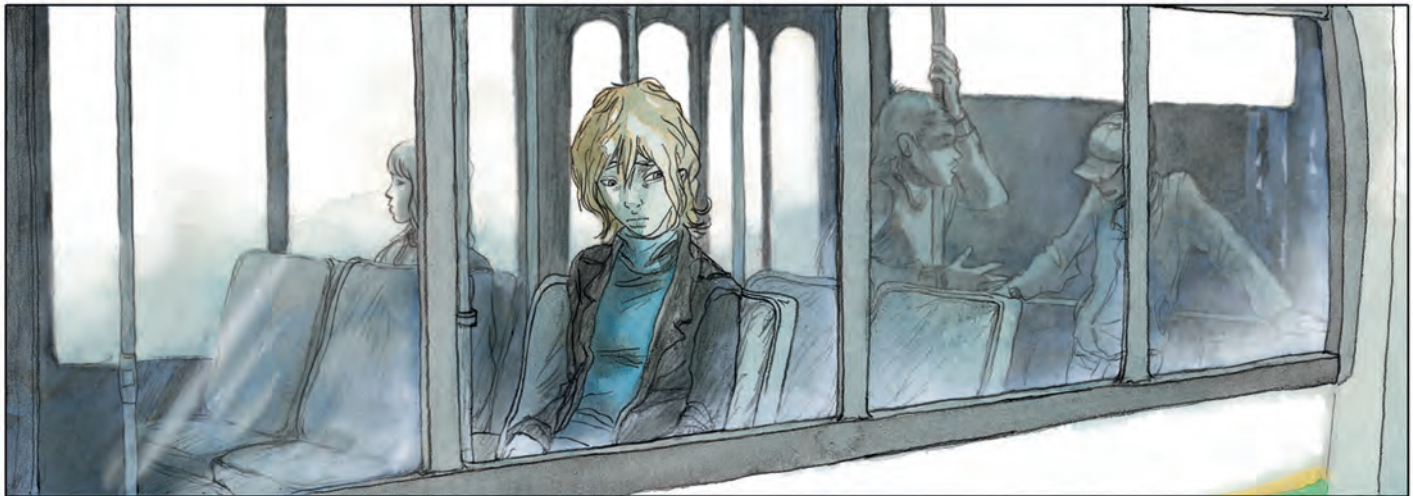
nad LGBTQI+ populacijom. Istovremeno, na Zapadu je „teorija roda” postala novi žrtveni jarac za tradicionaliste i katolike. U Rusiji je usvojen zakon protiv „gej propagande”. U Čečeniji su se odigrala mučenja i ubistva homoseksualaca, što je dugo bilo zaboravljeno. U proleće 2016, u jednom gej baru u Meksiku dogodio se masakr u kojem je ubijeno petnaestoro ljudi. Evropski mediji o tome su izvestili, onako usput, tek dve nedelje kasnije, i to zbog toga što se svirepo masovno ubistvo ponovilo u gej noćnom klubu u Orlandu u SAD. Četrdeset i devetoro ljudi tada je ubijeno, a pedeset i osmoro ranjeno. U Sjedinjenim Američkim Državama od 11. septembra nijedan teroristički akt nije odneo više života.

Dakle, zašto su identitet roda i ljubav i dalje mete tolikog broja napada? Zašto su osobe LGBTQI+ orijentacije progonjene i ubijane u celom svetu, čak i pred našim vratima? I, najvažnije od svih pitanja – šta možemo da uradimo mi, svako od nas pojedinačno? Kolika je naša moć kojom možemo da menjamo svet?

Reći ćete da samo postavljam pitanja, a ne dajem odgovore, barem ne direktne. Ali ja pričam priče, ja sam ovde upravo zbog toga da postavljam pitanja, otvaram vrata, a nikako da ih zatvaram. Već dugi niz godina, na svim mestima gde radim, uvek na zid okačim misao Golijarde Sapijence: „Onaj koji se rodi sa darom za priču – taj je iscelitelj.” Pričati, pomagati da se nešto razume, hraniti se fantazijom... Sve to doprinosi stvaranju plodnog tla na kom se može razviti društvena veza, a čovečanstvo se može proširiti u svojoj raznovrsnosti. Predstaviti tu raznovrsnost, izvući je iz senke, izdejtstvovati za nju zadovoljenje pravde – ostaje važan izazov za savremeno društvo.

Sedimo u krug i nastavimo da pričamo o svojim ljubavima.

ŽIL MARO

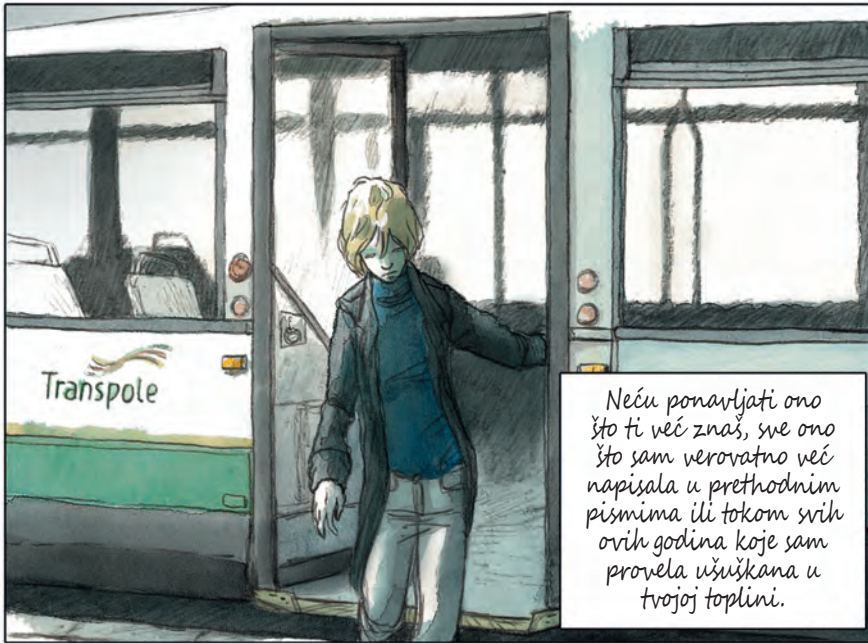


Ljubavi moja,



Kad budeš čitala ove reči,

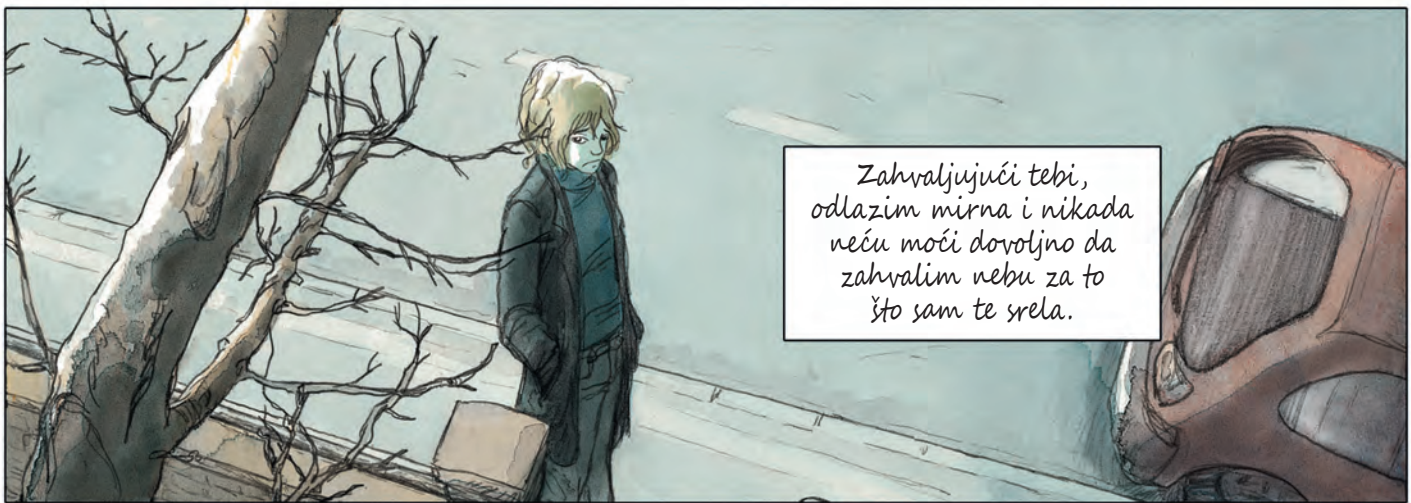
ja više neću biti ovde.



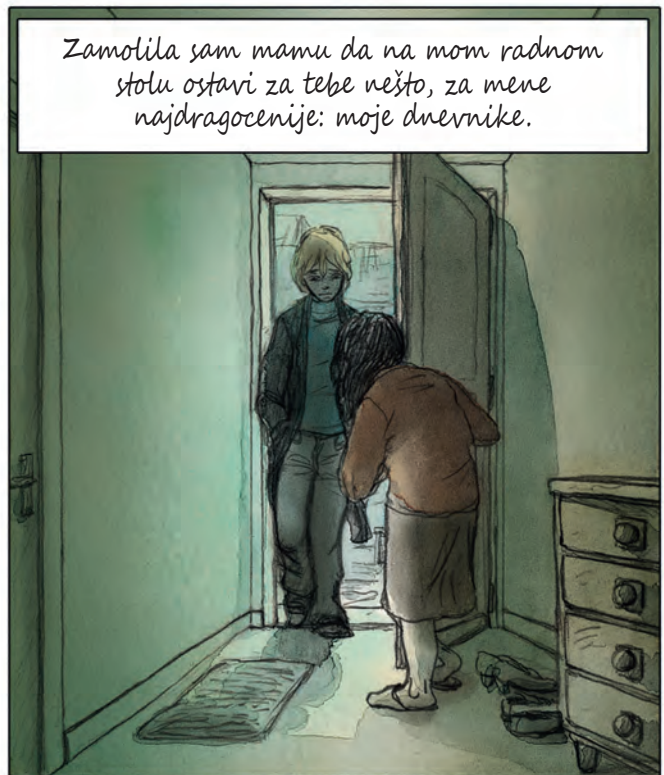
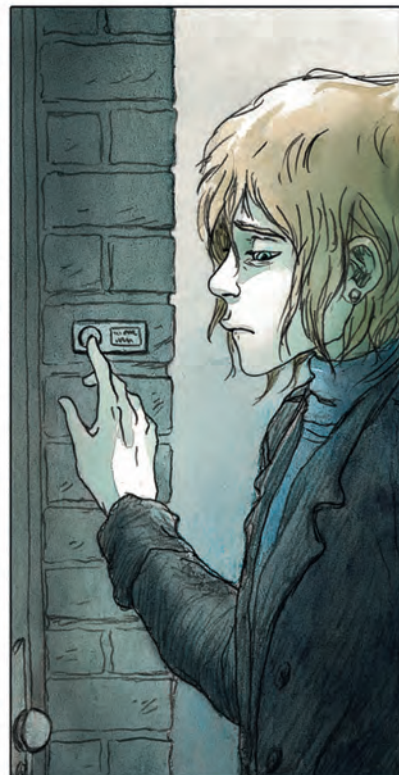
Neću ponavljati ono što ti već znaš, sve ono što sam verovatno već napisala u prethodnim pismima ili tokom svih ovih godina koje sam provela ušijkana u tvojoj toplini.



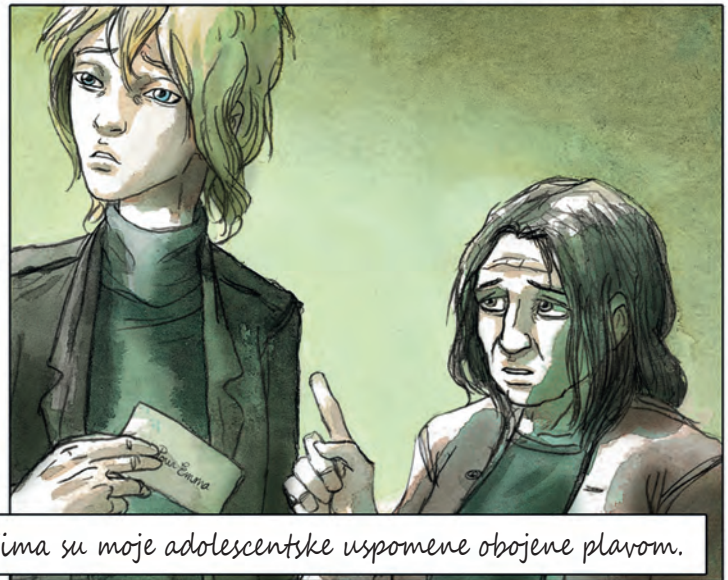
Želim da ti se zahvalim na posvećenosti, ovi poslednji dani u bolnici bili bi pravi košmar da te nije bilo.



Zahvaljujući tebi, odlazim mirna i nikada neću moći dovoljno da zahvalim nebu za to što sam te srela.



Zamolila sam mamu da na mom radnom stolu ostavi za tebe nešto, za mene najdragocenije: moje dnevnike.



Želim da ih ti čuvaš, u njima su moje adolescentske uspomene obojene plavom.



Mastilo-plava,
azurnoplava,
mornarskoplava,
Klajnova plava,
cijan, ultra-
marin...



Plava je postala
topla boja.



Volim te, Ema,
ti si najvažnije biće
mog života.



12. oktobar 1994.
Dragi dnevniče, danas je bio moj rođendan, napunila sam petnaest godina i tebe sam dobila na poklon od baka!



Dosad sam već nekoliko puta pokušavala da vodim dnevnik, ali ovog puta obećavam da ću biti disciplinovana!!!

Pohađam drugi* razred gimnazije društvenog usmerenja.



KLEMANTIIIN



Prija mi što sam se malo odmakla od svog sela. Počinju da se stvaraju iskrene veze između mene i mojih drugara, čvrsta i nežna prijateljstva.

PROFA IZ MATIŠA JE ODSUTAN, KUUL!

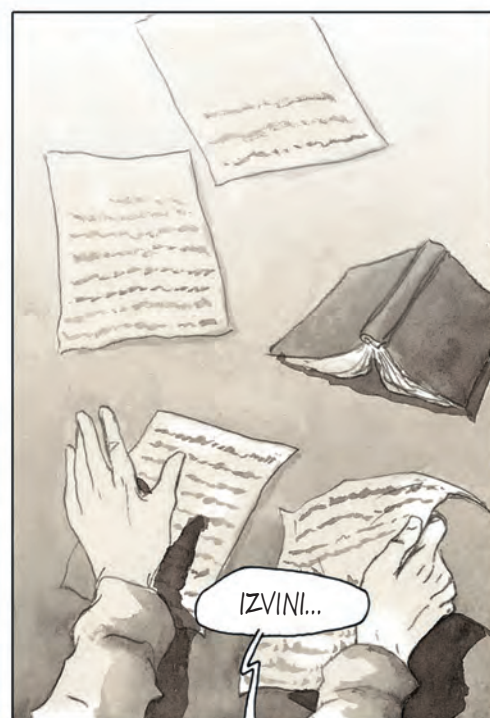
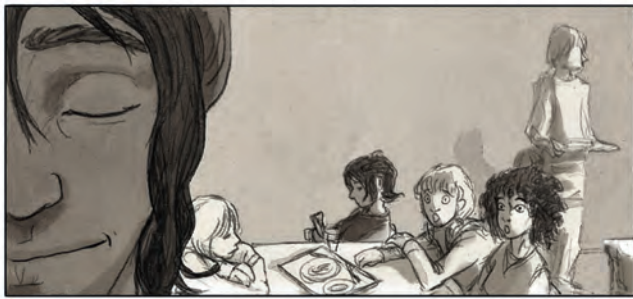


PA DOBRO... MOĆI ĆEMO SAT DUŽE DA JEDEMO, DOK ĆEKAMO ISTORIJU I GEOGRAFIJU. I TO JE SVE.

UPRAVO TAKO! MOĆI ĆEMO NA MIRU DA VARIMO, A NE DA OPTERETIMO STOMAK ONIM KRETENSKIM JEDNAČINAMA!

* PO FRANCUSKOM OBRAZOVNOM SISTEMU, USMERENO GIMNAZIJSKO ŠKOLOVANJE TRAJE TRI GODINE. (PRIM. PREV.)







27. oktobar 1994.
Danas Toma i ja
imamo sastanak.



Sve moje drugarice nagovaraju me
da izađem s njim, ali njihov jedini
argument je taj što je supersladak
i što je maturant.



Srce mi snažno lupa kad
pomislim na ono što me čeka.
Mislim da se plašim.

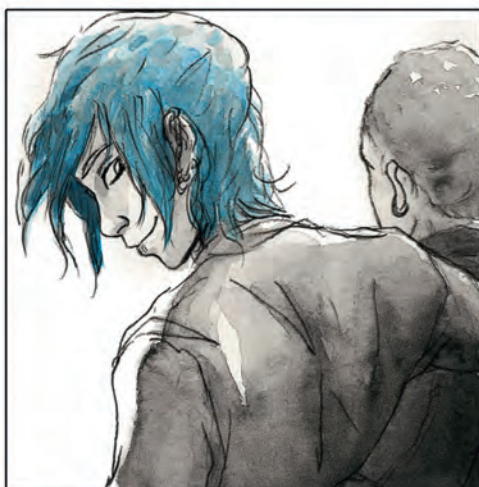
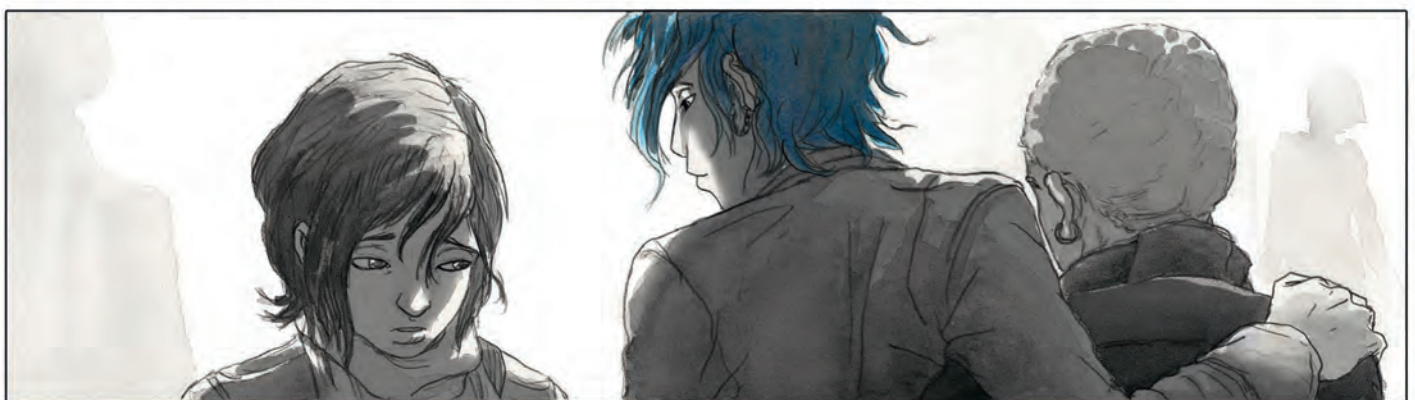
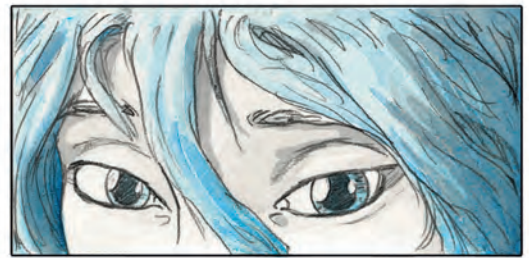


Ne znam
šta će se
desiti...

... ali imam predosećaj...



... da će za mene
ovaj dan biti
važan.



Pitanja adolesce-
nata su u očima
drugih banalna.
Ali ako nemaš neke
smernice, kako da
znaš šta treba da
radiš?

